

QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

Onor. Imħallef Dr. Neville Camilleri
B.A., M.A. (Fin. Serv.), LL.D., Dip. Trib. Eccles. Melit.

Appell Numru 51/2025/1

Il-Pulizija

vs.

Steven Kevin Fisher

Illum it-tlieta (3) ta' April 2025

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet miġjuba kontra l-appellant **Steven Kevin Fisher**, detentur tal-Karta tal-Identita' bin-Numru 14120(A), akkużat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali talli nhar it-30 ta' Lulju 2019 u/jew fil-granet u/jew fil-ġimghat ta' qabel f'dawn il-Gżejjer:

1. bl-imġieba tiegħu kkaġuna lil Amanda Fisher, biża' li ser tintuża vjolenza kontriha jew kontra l-proprjeta' tagħha meta kien jaf jew messu kien jaf li l-imġieba tiegħu se tikkaguna lil

Amanda Fisher, biża' u dan bi ksur ta' Artikolu 251B tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta;

2. insulenta, hedded jew ingurja bi kliem jew b'mod ieħor lil Amanda Fisher u dan bi ksur ta' Artikolu 339(1)(e) tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta;
3. mingħajr skuża raġonevoli kiser xi projbizzjoni jew restrizzjoni imposta fuqu b'ordni taħt Artikolu 412Ċ tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta mill-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja) u ċioè mill-Imħallef Onor. Abigail Lofaro LL.D. mid-digriet datat 20 ta' Diċembru 2018.

II-Qorti giet mitluba sabiex tipprovdi għas-sigurta' ta' Amanda Fisher u/jew persuni oħra billi jiġu applikati l-provedimenti ta' Artikolu 412Ċ tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, fejn il-Qorti, wara li rat Artikoli 17, 31, 222, 251B, 339(1)(e) u 412Ċ tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, sabet lill-imputat ħati tal-imputazzjonijiet kollha addebitati fil-konfront tiegħu u kkundannatu piena ta' sitt (6) xhur prigunerija.

Rat ir-Rikors tal-appellant ipprezentat fis-6 ta' Frar 2025 fejn talab lil din il-Qorti sabiex: *"tirrevoka, tħassar u tibdel is-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali fit-22 ta' Jannar 2025 fil-konfront tiegħu billi tirriforma l-piena fuqu inflitta jew okkorrendo tilliberah minn kull piena jew htija skont il-liġi."*

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat il-fedina penali aġġornata tal-appellant eżebita mill-Prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat ir-Risposta tal-Avukat Ġenerali għar-Rikors tal-appell tal-appellant, liema Risposta giet ipprezentata fit-12 ta' Marzu 2025.

Semgħet, fis-seduta tal-25 ta' Marzu 2025, lill-konsulent legali tal-appellant iressaq eċċezzjoni dwar in-nullita' tas-sentenza appellata b'dan illi l-avukat mill-uffiċju tal-Avukat Ġenerali u l-avukat tal-*parte civile* irrimettew ruhhom għal tali eċċezzjoni.

Ikkunsidrat

Illi din hija sentenza preliminari dwar l-eċċezzjoni mressqa mill-appellant fis-seduta tal-25 ta' Marzu 2025 fejn saħaq li s-sentenza appellata hija nulla, liema eċċezzjoni tressqet wara li fir-Risposta tiegħu għar-Rikors tal-appell tal-appellant, l-Avukat Ġenerali saħaq li r-Rikors tal-appell għie mressaq *fuori termine*.

Illi fir-rigward ta' dak imsemmi fil-paragrafu preċedenti, fis-seduta miżmuma fis-17 ta' Marzu 2025 din il-Qorti ordnat li fis-seduta ta' wara (*ossia* dik tal-25 ta' Marzu 2025) jitressaq bħala xhud id-Deputat Registratur assenjat mal-Ewwel Qorti cioè dik li tat is-sentenza appellata.

Illi fis-seduta tal-25 ta' Marzu 2025 xehed id-Deputat Registratur Victor Deguara li ddikjara li huwa d-Deputat Registratur assenjat mal-Ewwel Qorti u ddikjara wkoll li kien huwa li kien preżenti meta nġhatat is-sentenza appellata. Huwa ddikjara li minkejja li s-sentenza appellata (*a fol. 310 et seq.*) li hemm fl-atti proċesswali tal-kawża odjerna għib id-data tad-29 ta' Novembru 2024 u minkejja li hemm verbal (*a fol. 309*) bl-istess data li fih jingħad li dakinhar ingħatat is-sentenza, però l-imsemmi Deputat Registratur xehed li dak huwa żball u dana peress li s-sentenza appellata effettivament ingħatat dakinhar tat-22 ta' Jannar 2025. Għal kull buon fini filwaqt li jingħad li fir-Rikors tal-appell tal-appellant jingħad li s-sentenza appellata nġhatat fid-data tat-22 ta' Jannar 2025, jingħad ukoll li fis-seduta miżuma quddiem din il-Qorti fil-25 ta' Marzu 2025 il-konsulent legali tal-*parte civile* ddikjarat li hija kienet preżenti quddiem l-Ewwel Qorti meta nġhatat is-sentenza appellata u tikkonferma li din ingħatat fit-22 ta' Jannar 2025.

Illi din il-Qorti tinnota li mill-atti proċesswali jirrizulta s-segwent:

- is-sentenza appellata (*a fol. 310 et seq.*) iġġib id-data tad-29 ta' Novembru 2024;
- mill-verbali miżmuma quddiem l-Ewwel Qorti l-uniku wiehed li jgħid li nġhatat is-sentenza u li l-kawża ġiet deċiża kien dak tas-seduta tad-29 ta' Novembru 2024 (*a fol. 309*);
- ma hemm l-ebda verbal bid-data tat-22 ta' Jannar 2025.

Illi l-ġurisprudenza tgħalliem li mhux kull irregolarita' jew imprecizjoni li jista' jkun hemm fis-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati twassal għan-nullita' tagħha. Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta jistabbilixxi r-rekwiziti ta' sentenza valida. Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta jgħid hekk:

“Il-Qorti, meta tagħti s-sentenza kontra l-imputat, għandha tgħid il-fatti li tagħhom dan ikun ġie misjub hati, tagħti l-piena u ssemmi l-artikolu ta' dan il-Kodiċi jew ta' kull liġi oħra li tkun tikkontempla r-reat.”

Illi għandu jingħad li n-nuqqas ta' osservanza ta' wiehed jew iktar mir-rekwiziti msemmija f'Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta jwassal għal nuqqas ta' hteġa formali essenzjali li timpingi fuq is-sentenza u l-alidita' tagħha. F'diversi sentenzi¹ mogħtija minn din il-Qorti diversament preseduta ngħad kif l-elementi msemmija f'Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta huma meqjusa *ad validitatem* u jridu jiġu osservati skrupolożament. Din l-iskrupolożita' fl-osservanza ta' dawn ir-rekwiziti mhix sempliċi formalizmu iżda hija bbażata fuq il-hteġa li s-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati tkun ċara u ma tohloq l-ebda

¹ Ara **Il-Pulizija vs. Joseph Farrugia** (28 ta' Mejju 1987), **Il-Pulizija vs. Anthony Zahra** (26 ta' Mejju 1994), **Il-Pulizija vs. Joseph Muscat** (10 ta' Ġunju 1994), **Il-Pulizija vs. Stephen Bonsfield** (Numru 327/2005 – 27 ta' April 2006), **Il-Pulizija vs. Robert Farrugia** (Numru 357/2014 – 19 ta' Novembru 2015), **Il-Pulizija vs. Philip Zahra** (Numru 348/2015 – 28 ta' Settembru 2017), **Il-Pulizija vs. Nutar Peter sive Pierre Falzon** (Numru 384/2018 – 17 ta' Jannar 2019).

incertezza f' moħħ l-imputat għal dak li jirrigwarda d-dikjarazzjoni ta' htija fil-konfront tiegħu.

Illi b'daqshekk ma jfissirx li s-sentenzi tal-Qorti tal-Maġistrati jridu jkunu eżenti minn kull forma ta' żball jew ineżattezza, anke jekk tkun relattivament zghira jew minuri. Spiss jiġri li s-sentenzi tal-Qorti tal-Maġistrati jkun fihom ineżattezzi li pero' mhux neċessarjament iwasslu għan-nullita' tas-sentenza.

Illi għandu jingħad li n-nuqqas ta' indikazzjoni preċiża tad-data fuq sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati mhix wahda minn dawk ir-rekwiżiti li jinsabu mnizzlin f'Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta. Izda dan in-nuqqas gie interpretat mill-ġurisprudenza bħala nuqqas ta' dettall indispensabbli għall-validita' ta' dik is-sentenza. Id-data tas-sentenza mhix formalizmu żejjed izda parti essenzjali mis-sustanza tas-sentenza in kwantu tipprovdi ċertezza dwar iż-żmien tal-gudizzju. Huwa rekwiżit tant ovvju kwantu jassigura r-retta amministrazzjoni tal-gustizzja minħabba li minbarra li jiċċirkoskrivi l-parametri temporali perentorji tad-dritt tal-appell tal-partijiet minn dak il-gudizzju, jistabbilixxi wkoll il-punt tat-tluq minn meta ċerti konsegwenzi tas-sejbien ta' htija jistgħu jibdev jiskattaw.

Illi huwa minnu li n-nuqqas ta' ħarsien tad-dispożizzjonijiet ta' Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta jikkontemplaw il-piena tan-nullita' tas-sentenza b'mod tassattiv biss f'każ fejn tingħata sentenza kontra l-imputat. Izda r-rekwiżit tad-data fuq sentenza penali hija rekwiżit tant ovvju daqskemm indispensabbli li n-nuqqas ta' indikazzjoni preċiża tagħha fuq is-sentenza nnifisha huwa meqjus mill-ġurisprudenza bħala nuqqas ta' tharis ta' regola ta' ordni pubbliku li jwassal anki għan-nullita' tas-sentenza sollevabbli *ex officio*. Dan huwa riskontrabbli f'sentenzi ta' din il-Qorti diversament preseduta f'kawżi, fejn kienet tirriżulta diskrepanza bejn id-data mnizzla fil-kopja formali tas-sentenza mogħtija u dik id-data mnizzla fl-atti proċesswali, fosthom fil-kawżi **Il-Pulizija vs. Peter Axisa** (Numru 556/2015) deċiża fit-30 ta' Novembru 2017, **Il-Pulizija vs. Joseph Mifsud**

(Numru 160/2019) deċiża fit-3 ta' Diċembru 2019 u **Il-Pulizija vs. George Gatt** (Numru 260/2017) deċiża fil-25 ta' Ġunju 2020.

Illi din il-Qorti tagħmel riferenza għas-sentenza mogħtija minn din il-Qorti diversament preseduta fit-8 ta' Lulju 2022 fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Justin Mallia** (Numru 43/2022) fejn ingħad hekk:

“Illi din il-kawża titratta dwar l-eċċezzjoni sollevata mid-difiza li s-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali hija nulla u dan għaliex għandha żewġ dati registrati. Hemm id-data tat-13 ta' Jannar 2022 li tidher fuq il-kopja tas-sentenza esebita mid-difiza fuq il-parti warrani tagħha qabel il-firma tal-Maġistrat u fil-parti ta' quddiem taħt isem il-Maġistrat hemm indikat data differenti u cioè nhar il-31 ta' Jannar 2022.

Jidher ukoll li fil-kopja li hemm esebita l-Qorti li giet esebita flimkien mal-proċess meta gie ntavolat ukoll hemm żewġ dati, hemm id-data tat-13 ta' Jannar, 2022 fuq il-parti ta' wara u tispjega li tali data saret bħala korrezzjoni wara li d-Deputat Registratur tal-Qorti Lorianne Spiteri ndunat b'dan l-iżball.

Għalhekk dak li qed jistqarr l-Avukat difensur Dr. Franco Debono u cioè li hemm żewġ dati fuq l-istess sentenza huwa minnu minn eżami ta' l-istess sentenza.

Din il-Qorti semgħet lill-Uffiċjal tal-Qorti nhar it-30 ta' Ġunju 2022 Lorianne Spiteri u din spjegat li in effetti hija tokkupa l-kariga ta' Deputat Registratur fil-Qorti tal-Maġistrati li tippresjedi l-Maġistrat Dr. Nadine Lia. Murija s-sentenza esebita fl-atti *a fol. 79 et seq.* tgħid li kienet hi li għamlet il-korrezzjoni fuq il-parti ta' wara din is-sentenza u cioè li hi bidlet id-data mit-13 ta' Jannar għall-31 ta' Jannar 2022 u dan wara li għarfet il-firma tagħha.

Mistoqsija jekk għamlitx din il-korrezzjoni qabel ma nġhatat is-sentenza jew wara tghid li ma tiftakarx. Mistoqsija jekk fil-fatt kienitx anke saħansitra rreġistrat din is-sentenza fil-*LECAM system* b'zewġ dati tghid li jista' jkun. Mistoqsija jekk il-korrezzjoni saritx wara li kien induna biha l-avukat difensur tal-akkużat, tghid li setgħa kien il-każ u għalhekk li tali korrezzjoni saret wara li kien ġie ntavolat dan l-appell. Tghid li qatt ma saret korrezzjoni fil-kompjuter fejn kienet '*saved*' is-sentenza.

Fil-kawża **Il-Pulizija vs. Aryna Zrakava** deċiża nhar l-10 ta' Diċembru 2019 din il-Qorti stqarret li hija s-sentenza fil-forma stampata, li tkun tinsab fil-proċess, u debitament iffirmata mill-Maġistrat li jkun pronunzjaha, li għandha tkun ritenuta dik li tohloq stat fil-konfront ta' terzi filwaqt li dak li wiehied isib miktub mill-Maġistrat fuq il-komparixxi jew fuq dokument ieħor għandhom jiġu ritenuti bħala li huma l-appunti tal-Maġistrat li jkun niżżel matul id-dibattitu tal-kawża u dawn ma jistgħux jitqiesu li jiffirmaw is-sentenza vera u proprja tal-Qorti tal-Maġistrati.

Illi din il-Qorti tagħmel referenza għal sentenza mogħtija minn din il-Qorti **Il-Pulizija vs. Joseph Mifsud**² fejn għamlet referenza għal sentenza oħra mogħtija minn din il-Qorti diversament preseduta fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Peter Axisa**³ fejn il-fatti tal-każ kienu kon simili fis-sens li dik il-Qorti osservat illi s-sentenza appellata ggib id-data tal-10 ta' Diċembru, 2016 meta l-atti jindikaw illi f'dik id-data l-atti kienu ilhom konkluzi sa mill-10 ta' Diċembru 2015 u f'dik il-kawża fejn kien hemm data hażina fis-sentenza l-Qorti għaddiet biex tilqa' l-aggravju ta' nullita' u annullat is-sentenza mogħtija.

² "Deċiża mill-Qorti tal-Appelli Kriminali nhar it-3 ta' Diċembru 2019."

³ "Deċiża mill-Qorti tal-Appelli Kriminali nhar it-30 ta' Novembru 2017."

Illi fil-każ odjern kif onestament xehdet Lorianne Spiteri ma jirriżultax jekk il-korrezzjoni saret qabel ma ngħatat is-sentenza jew wara li ngħatat. Anzi *siccome* s-sinjorina Spiteri qalet li fil-kompjuter is-sentenza għadha *saved* b'żewġ dati il-probabilita' hi li l-korrezzjoni fuq is-sentenza esebita f'dawn l-atti saret wara li ġie ntavolat ir-Rikors ta' l-appell ta' Dr. Franco Debono.

Illi a bażi ta' dan l-insenjament din il-Qorti ser ikollha tiddikjara din is-sentenza ukoll nulla u bla effett stante li hija karenti minn dettall indispensabbli għall-validita' tagħha."

Illi din il-Qorti tagħmel riferenza wkoll għas-sentenza mogħtija minn din il-Qorti diversament preseduta fit-23 ta' Marzu 2023 fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Joseph Pullicino** (Numru 249/2022) fejn ingħad hekk:

"11. Mill-atti proċesswali jirriżulta li s-sentenza stampata mir-Registatur ġiet iffirmata mhux biss minnha iżda wkoll mill-Maġistrati. Din allura hija l-kopja uffiċjali li tikkostitwixxi stat fil-konfront ta' terz. Ġara f'dan il-każ li d-data ta' din is-sentenza hija indikata li ngħatat fit-3 ta' Mejju 2022. Iżda hemm ukoll il-verbal tas-seduta datat 18 ta' Mejju 2022 fih ukoll imniżżel notamenti li jindikaw dak li l-Maġistrat riedet li tkun il-parti dispożittiva tas-sentenza. Iżda, kif intwera iżjed il-fuq, dan il-verbal ma jistax jitqiesx bħala sostitut għall-kopja uffiċjali tas-sentenza li tinsab f'pagna 90 u l-anqas jista' jagħmel tajjeb għan-nuqqasijiet tagħha. B'dan il-mod allura ċ-ċertezza tal-Ġudikat ġie mxejjen in kwantu l-verbal jgħid li d-deċiżjoni ttieħdet fit-18 ta' Mejju 2022 mentri l-kopja uffiċjali tas-sentenza tgħid li din ingħatat fit-3 ta' Mejju 2022. Din id-diskrepanza sfortunata, għalkemm hija probabbilment frott ta' żball fit-tipa, mhix meqjusa mill-ġurisprudenza bħala żball sanabbli meta jkun sar fid-data ta' meta ġiet pronunzjata s-

sentenza. Għalhekk l-ewwel aggravju tal-Avukat Ġenerali jimmerita li jiġi milqugh.”

Illi fis-sentenza mogħtija fit-12 ta’ Diċembru 2019 fl-ismijiet **II-Pulizija vs. David Julius Carmelino Sciberras** (Numru 140/2019), din il-Qorti diversament preseduta qalet hekk:

“Illi din il-Qorti eżaminat l-atti tal-kawża u rat li fis-seduta tal-25 ta’ April, 2019 l-appellant kien irregistra ammissjoni quddiem l-Ewwel Qorti dwar l-akkużi kollha li kien ġie addebitat bihom. Illi dakinhar stess u cioè fil-25 ta’ April, 2019 l-Qorti għaddiet biex tagħti sentenza fejn a bażi tal-ammissjoni registrata mill-appellant seduta stante fl-ewwel opportunità li kellu ddikjarat li sabitu ħati tal-akkużi u imponiet Ordni ta’ *Probation* għal perijodu massimu permess mil-liġi ta’ tlett (3) snin *ai termini* tal-Artikolu 7 tal-Kapitolu 466 tal-Liġijiet ta’ Malta.

Rat li dan hu appell preżentat mill-Avukat Ġenerali fejn *in primis* qed jiddikjara li s-sentenza mogħtija mill-Ewwel Qorti hija nulla stante li għandha element essenzjali tagħha nieqes u cioè id-data proprja ta’ meta nġhatat. Skond il-verbal datat 25 ta’ April 2019 inserit fl-atti *a fol.* 23 jirriżulta li l-każ għadda in ġudikat però meta l-Qorti eżaminat is-sentenza dattilografata inserita fl-atti *a fol.* 27 rat li d-data hemm rapportata hija dik tas-26 ta’ April 2019.

Illi għalkemm jidher li dan hu żball negligibbli u jidher li seta kien riżultat ta’ *lapsus calami* dan iwassal sabiex din il-Qorti tiddikjara s-sentenza li nġhatat hija nulla.

Illi din il-Qorti tagħmel referenza għal sentenza mogħtija minn din il-Qorti diversament preseduta fl-ismijiet **II-**

Pulizija vs. Peter Axisa⁴ fejn il-fatti tal-każ kienu kon simili fis-sens li dik il-Qorti osservat illi s-sentenza appellata ġgib id-data tal-10 ta' Diċembru, 2016 meta l-atti jindikaw illi f'dik id-data l-atti kienu ilhom konkluzi sa mill-10 ta' Diċembru 2015 u f'dik il-kawża fejn kien hemm data hażina fis-sentenza l-Qorti għaddiet biex tilqa' l-aggravju ta' nullita' u annullat is-sentenza mogħtija.

Illi a bażi ta' dan l-insenjament din il-Qorti ser ikollha tiddikjara din is-sentenza ukoll nulla u bla effett stante li hija karenti minn dettall indispensabbli għall-validita' tagħha u għalhekk ser tghaddi biex tirrinviya l-atti quddiem l-Ewwel Qorti sabiex tiddeċiedi l-kawża mill-ġdid."

Illi din il-Qorti tinnota li l-fatt li fis-sentenza appellata hemm mnizzla data ta' meta suppost ingħatat meta minn dak mismugh minn din il-Qorti fis-seduta tal-25 ta' Marzu 2025 ma jirrizultax li s-sentenza appellata ngħatat dakinhar tad-29 ta' Novembru 2024 jwassalha sabiex tabbraċċja l-insenjamenti hawn fuq ikkwotati u b'hekk din il-Qorti ser tirrevoka s-sentenza appellata u tiddikjaraha nulla. Il-fatt li hemm data fuq is-sentenza appellata li ma jirrizultax li hija d-data ta' meta suppost ingħatat ma jistax jitqies bħala *lapsus calami vel computeri*.

Illi din il-Qorti terġa' tagħmel riferenza għas-sentenzi aktar 'il fuq citati u bħalhom ser tibgħat l-atti proċesswali lill-Ewwel Qorti sabiex l-appellant ma jiġix ipprivat mill-benefiċċju tad-*doppio esame* b'dan illi jiġi speċifikat li din il-Qorti mhijiex qed tannulla l-proċeduri kollha li saru quddiem l-Ewwel Qorti pero' l-appellant irid jitpoġġa mill-ġdid fil-pożizzjoni li kien immedjatement qabel ma giet ippronunzjata s-sentenza appellata.

⁴ "Deċiża mill-Qorti tal-Appelli Kriminali nhar it-30 ta' Novembru 2017."

Decide

Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi tilqa' l-eċċezzjoni mressqa mill-appellant Steven Kevin Fisher dwar in-nullita' tas-sentenza appellata u b'hekk tħassar u tirrevoka s-sentenza appellata u, biex ma tipprivax lill-partijiet mill-benefiċċju tad-*doppio esame*, qed tirrinvoja l-atti lill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali sabiex l-appellant jerga' jitpogga fil-pożizzjoni li kien immedjatament qabel ma giet pronunzjata s-sentenza appellata u biex terga' tingħata sentenza mill-ġdid skont il-liġi.

Onor. Dr. Neville Camilleri
Imħallef

Alexia Attard
Deputat Registratur